

MILJÖ-och ENERGI-plan

Våra öar och kustområden är känsliga för den beräknade ökningen av havsnivån. Därför är det viktigt att vi på alla vis minskar koldioxidutsläppen och övergödning av våra hav. Varje ö-förening bör snarast ta fram ett program som visar på mål och strategiska planer hur koldioxidutsläppen och övergödningen skall minskas i vår skärgård.

Biologisk mångfald är också en viktig resurs för våra kustområden. Det gäller våra skogar, hav och våtmarker. Väl skötta områden mildrar också de negativa effekter av klimatförändringarna. Även här bör ö-föreningarna aktivt påverka myndigheter att inventera och skapa processer för att bevara den biologiska mångfalden.

Men även vara observant på skadliga invasiva arter, som hotar den biologiska mångfalden. Exempel, mink, svartmunnad smörbult, vresros, och alaskalupin. När det gäller storskarv och våra 3 sälarter krävs bättre förvaltningsplaner.

SRF ERBJUDER

Vi följer utvecklingen och stödjer medlemsföreningarna med information, kontaktar myndigheter vid behov.

2019: Undersöker mer om Ekosystemtjänster, kostnader och ev. aktörer.

ENERGI

Utsläpp av växthusgaser orsakar en genomsnittlig global uppvärmning. Tyvärr är alla inte helt eniga om detta, det finns motståndare i Sverige, men kanske mest i USA om effekterna av växthusgasutsläppen.

Vi måste dock tro att vi kan göra något åt detta. Vi bör satsa på lokal energiproduktion som sol, vind och biobränsle. Det byggs inte så mycket nytt ute på våra öar, så renoveringar som riktar in sig på förnybara energikällor bör vara prioritet 1. På öar passar också eldrivna fordon, som person, paketbilar och flakmoppar. Goda försök pågår också med elbåtar. I en undersökning som gjorts på ön Bute i Skottland (Vi Skärgårdsbor Nr 1 2018) är transporterna en stor del i växthusgasutsläppen, vilket borde stämma även för vår del.

År 2030 för att ha lite framförhållning, är vi på god väg att ha bytt ut alla fossila bränslen mot förnybara källor.

SRF ERBJUDER

Vi följer marknaden och informerar om nyheter och framsteg. Vi jobbar fram en PP-presentation om hur man skapar egen energi, samt ett informationshäfte med goda exempel. Ställer upp informationsmöten om så är önskvärt.

2019 : Fortsätter att arbeta med Future Island, ett exempel på ett Energismart hus kretsloppsanpassat anpassat för öboende.

VATTENFÖRSÖRJNING

Borrade och även grävda brunnar har gett mindre och sämre vatten i år på grund av lägre grundvattennivåer och riskerna ökar att befintliga brunnar får in saltvatteninträngning från "gammalt" sjövattnen i bergsfickor som förstör vattnets kvalitet. Det är viktigt att bra vatten prioriteras till dricks- och matlagning och att vi hittar andra vattenlösningar till vattentoaletter, dusch, disk och tvättvatten.

- Avsaltningsanläggningar
- Regnvattenåtervinning
- Kretslopp, vattnet återvinns.
- Prioritering av avloppsanläggningar där vattenåtervinning används.
- Solvatten. Finns det ny teknik som även kan appliceras i Skärgårdsmiljö

SRF ERBJUDER

Vi följer utvecklingen och försöker hitta goda exempel. Informerar via mail, på hemsidan och i Vi Skärgårdsbor.

2019: Söker efter goda exempel. Ev. ett studiebesök på Gotland där flera intressanta försök gjorts med att använda regnvatten i hushållet gjorts.

VATTEN & AVLOPP

Det finns en kombination av viktiga saker att uppfylla på önskelistan för ett hållbart och miljömässigt bra vatten- och avloppssystem i känslig skärgårdsmiljö och i områden utan biltrafik. Områdena är ofta hårt belastade då människor bor och verkar där som bofasta och deltidsbor och områdena attraherar turister och besökande. Det är viktigt att kunna tillåta tillväxt och samtidigt bevara och skydda djur och natur och miljön i stort.

- Den totala investeringskostnaden bör understiga 150 tkr när det gäller avlopp med vattentoalett och 50 tkr när det gäller BDT. Investeringen ska kunna godkännas för en period av många år.
- Avloppsanläggningen ska kunna fraktas på plats med enklare transport, helst människokraft från brygga eller närmaste transportväg.
- Fosforrening i sista steget ska vara inbakad i processen alternativt kunna utföras av ägaren på ett enkelt sätt. Det ska inte behövas maskiner
- Anläggningen ska inte behöva slam tömmas av bil eller båt utan egen slamtömningsprocess ska godkännas.
- Anläggningen ska inte vara för tekniskt komplicerad. Egenkontroll ska kunna utföras av ägaren som rapporterar värden till myndighet.
- Ett kretslopp ska kunna skapas genom exempelvis regnvattenåtervinning så att vattenspolning av toaletter går runt i ett slutet system.

SRF ERBJUDER

PP-presentation om olika lösningar och ett informationsblad. Står också till förfogande för presentation vid medlemsmöten om önskemål finns.

2019: Deltagande i Avlopp och Kretslopp i Halmstad 13-14 mars. Där hålls också ett Arbetsgruppsmöte.

Mikroplaster

Upp mot 40 ton mikroplaster når våra sjöar och hav varje år. Regeringen har gett ett uppdrag till naturvårdsverket att kartlägga spridningen och föreslå åtgärder för hur det skall stoppas. Mikroplaster förekommer i t.ex. i hudvårdsprodukter eller består av fibrer som följer med tvättvattnet då vi tvättar flecekläder och plädar. Även rester från städning av plastfotbollsplaner och lekplatser hamnar så småningom ut i vattendragen och våra hav. Forskare har sett att gädd- och abborryngel som exponeras för mikroskopiskt små plastartiklar ändrar beteende och lättare bli uppätta av rovfiskar.

Havs och vattenmyndigheten har som mål att våra hav skall uppnå god miljöstatus senast 2020. För att nå detta mål behöver alla, myndigheter, kommuner, företag samt alla som bidrar till att föroreningar når havet jobba hårt för att stoppa mikroplasternas spridning.

I Skärgårdarnas Riksförbund kan vi ta ansvar genom att uppmana alla våra föreningar att ställa upp på en gemensam städning av stränder och kustremsor. Flera organisationer bl.a. Håll Sverige rent uppmanar till detta.

2019: Vårt mål under detta år är att försöka enas om en gemensam städdag.

För att uppnå dessa mål behöver vi stöd av våra politiker så att vi får

- ✓ Fortsatt stöd till solceller
- ✓ Stöd även till etablering av elbåtar , med regler som gäller för elcyklar och elbilar idag.
- ✓ Skapa resurser så att Ekosystemtjänster kan genomföras på öar med hårt turistiskt tryck
- ✓ Stöd för att kunna genomföra "Fotstegsanalyser" i likhet med det som genomförts i Skottland.
- ✓ Regeringen tar beslut om lagar och regler för små avlopp, så att otydligheter som idag föreligger, speciellt mellan kommunerna försvinner.